

Cena egzemplarza zł **5**
 łącznie z cennym
 wynagrodzeniem przedruku

Prenumerata poczt. zł 120
 przez roznosiciela zł 130

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Rok VI (1950)

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
 Sekretariat Redakcji (tel. 19-07) przyjmuje codziennie
 od godz. 10 - 12 (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Czwartek, dnia 27 kwietnia 1950 r.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135 PKO IKP nr VI-140
 Konto operacyjne nr 110-1574 w Narodowym Banku
 Polskim Oddz. Bydgoszcz, Generalissimusa Stalina 8

Nr 115 (1609)

Masowa realizacja zobowiązań pierwszomajowych Ponad tysiąc meldunków W całym kraju zaciągane są „Warty Pokoju”

WARSZAWA (PAP). Z całego kraju nadchodzą meldunki o przedterminowym wykonaniu zobowiązań 1-Majowych. W dniu 25 bm. wpłynęło od załóg fabrycznych, zespołów i brygad oraz od zespołów PGR, gmin i gromad wiejskich ponad tysiąc meldunków o realizacji Czynu 1-Majowego.

KRAKÓW. Spośród setek meldunków różnych zakładów pracy okręgu krakowskiego wybija się na czoło meldunek cementowni Szczakowa. — Robotnicy w Cynie 1-Majowym wypalili ponad plan 2.000 ton klinkieru. Załoga przyjęła dodatkowe zobowiązanie wypalenia w biegu tygodniu 800 ton klinkieru. Również robotnicy „Fabloku” oddziałów: mechanicznego, ślusarskiego i transportowego całkowicie wykonali swe zobowiązania wartości ponad 2 miliony zł.

SZCZECIN. Robotnicy portowi Szczecina uzyskali w Cynie 1-Majowym rekordowe wyniki przy wy-

ładunku i załadunku statków. Załoga nabrzeża „Starówka” zaoszczędziła 45 godz. przy wyładunku fińskiego statku „Bore III”. Robotnicy nabrzeża gliwickiego skrócili czas przeładunku węgla z 86 godzin do 26 godzin i 5 minut. Doskonałe wyniki uzyskują przy realizacji zobowiązań 1-Majowych członkowie ZMP i młodzież niezorganizowana. ZMP-owcy zatrudnieni w porcie zebrali m. in. 40 ton złomu i 50 tys. szt. cegieł przeznaczonych dla Warszawy.

WARSZAWA. Wciąż nowe tysiączne rzesze robotnic i robotników zgłaszają swój udział w „Wartach Pokoju”, aby czynem — przyspieszeniem wykonania planów produkcyjnych wzmocnić siłę obozu pokoju.

Na prowadzonej systemem potokowym budowie wielkiego osiedla robotniczego na Muranowie, „Warty Pokoju” pełni 8 brygad ciesielskich, murarskich oraz betoniarzy z II i IV grupy budowlanej.

W Fabryce Cukrów i Czekolady „Fuchs” do „Wart Pokoju” przystąpiła cała załoga. Zobowiązania wysokiego przekroczenia dotychczas osiągniętych norm dadzą ponadplanową produkcję wartości 3 mil. 200 tys. zł. W zobowiązaniach zespołowych przoduje dział pralni, który osiągnął będzie 210 proc. normy, dział zawiązki wykonujący średnio 128 proc. na Wartach osiągnął będzie 206 proc.

50 proc. załogi w Fabryce Metalowej im. K. Świerczewskiego stanęło 24 bm. do „Wart Pokoju”. Robotnicy w zrozumieniu doniosłego znaczenia wykonania 6-letniego planu zobowiązali się znacznie przekroczyć osiągnięte dotychczas wydajności pracy.

Zwycięstwo robotników w Genui

RZYM (PAP). Robotnicy zakładów „San Giorgio” w Genui, którzy przez 80 dni okupowali fabrykę, aby nie dopuścić do jej zamknięcia i kontynuowali na własną rękę produkcję, odnieśli wielkie zwycięstwo. We wtorek został podpisany układ, na mocy którego robotnicy uzyskali pełną płacę za pracę, wykonaną przez cały czas okupowania fabryki. Ponadto dyrekcja odwołała wszelkie zwolnienia z pracy i zobowiązała się, iż fabryka nie zostanie zamknięta.

Zarządzenie w sprawie klasztorów i zakonników w Czechosłowacji

PRAGA (PAP) Czechosłowacka Agencja Prasowa (CTK) ogłosiła następujący komunikat oficjalny:

Władze czechosłowackiej republiki stwierdziły, na podstawie obfitego materiału dowodowego, ujawnionego w toku licznych procesów, że w wielu klasztorach katolickich w Czechosłowacji ukrywani byli agenci obcych wywiadów, dywersanci, a nawet mordercy. W klasztorach wykryto szereg składów broni i zakopanych radiostacji nadawczych. Klasztorzy i zakony katolickie stały się narzędziem wrogów Republiki Czechosłowackiej, ogniskiem działalności szpiegowskiej i wywrotowej.

Stwierdzono, że w wielu klasz-

torach przebywało zaledwie po kilku zakonnikach, którzy bynajmniej nie oddawali się zajęciom natury religijnej, lecz uprawiali działalność antypaństwową.

W tym stanie rzeczy władze Republiki Czechosłowackiej postanowiły skupić zakonników w kilku klasztorach, w których będą się oni mogli poświęcić wykonywaniu zadań religijnych w myśl regul, obowiązujących poszczególnie zakony.

Opróżnione budynki klasztorne służą będą w pierwszym rzędzie potrzebom katolickiej instytucji dobroczynnej „Caritas”, celom społecznym i zdrowotnym. Niektóre budynki obrócone zostaną na cele mieszkalne.

Zmiany w składzie rządu czechosłowackiego

PRAGA (PAP). Agencja CTK donosi: Prezydent Republiki Klement Gottwald, na wniosek premiera Antonína Zapotocký'ego zwolnił generała Ludwika Svobodu ze stanowiska ministra obrony narodowej oraz mianował go wicepremierem i powierzył mu kierownictwo państwowego urzędu wychowania fizycznego i sportu (przy czym minister informacji V. Kopecky został zwolniony z kierownictwa tego urzędu).

Równocześnie dr Aleksy Cepicka został mianowany przez prezydenta — ministrem obrony narodowej i zwolniony z zajmowanego dotychczas stanowiska ministra sprawiedliwości oraz kierownika państwowego urzędu spraw kościelnych. Wicepremierowi Zdenkowi Fierlingerowi powierzono kierownictwo państwowego urzędu spraw kościelnych, a kierownik wydziału w kancelarii prezydenckiej dr Stefan Rais został mianowany ministrem sprawiedliwości.

Wyjazd delegacji młodzieży radzieckiej

WARSZAWA (PAP). Do Moskwy odjechała delegacja Antyfaszystowskiego Komitetu Młodzieży Radzieckiej z sekretarzem KC Komsomolu — Tamarą Jarsową na czele, która uczestniczyła w Kongresie Studentów Polskich.

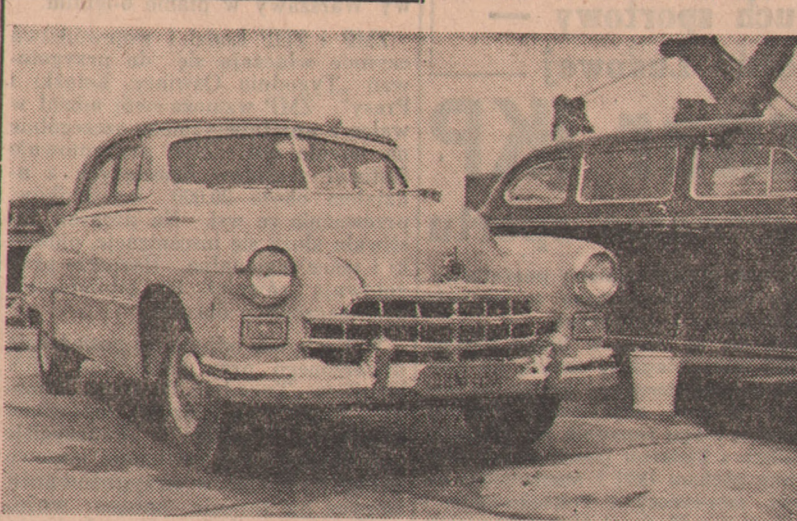
Masowa mogiła w Puszczy Białowiejskiej

BIAŁYSTOK (PAP). Ostatnio w Puszczy Białowiejskiej, w Uroczysku Harcerska Górka, podczas ekshumacji żołnierzy radzieckich natrafiono na masowy grób ludności cywilnej, ofiar bestialstwa hitlerowskiego. Przepuszczalnie zbiorowa ta mogiła kryje zwłoki ludności Białegostoku i Białki Podlaskiego.

Emigranci jugosłowiańscy zwracają ordery tytowskie

PRAGA (PAP) Jak donosi agencja CTK, jugosłowiańscy emigranci polityczni w Czechosłowacji ogłosili komunikat, w którym zawiadamiają o zrzeczeniu się wszelkich orderów i odznaczeń otrzymanych w swoim czasie od reżimu tytowskiego.

Przed otwarciem MTP

Prace przygotowawcze do Międzynarodowych Targów Poznańskich są w pełnym toku. Większość pawilonów została już odnowiona. Poszczególne gałęzie przemysłu rozpakowują już przysłane do Poznania eksponaty i ustawiają na przeznaczonych miejscach. Również zagraniczni wystawcy dostarczyli na teren wystawy liczne eksponaty i zajmują się organizacją swoich stoisk. Na zdjęciu: Najmłodniejsze samochody radzieckie. (Foto — Film Polski).

Proces sabotażystów — agentów wywiadu angielskiego w Niemieckiej Republice Demokr.

BERLIN (PAP) Przed Sądem Najwyższym Niemieckiej Republiki Demokratycznej rozpoczął się w Dessau wielki proces przeciwko grupie sabotażystów gospodarczych i agentów kapitału zagranicznego, którzy mieli przeskoczyć w nacjonalizacji koncernu „Deutsche Kontinentale Gasgesellschaft”.

Na ławie oskarżonych w grupie 8 osób znaleźli się m. in. dr Leo Herwegen, b. minister pracy i spraw społecznych w prowincji Sachsen-Anhalt, prof. Willy Brundert, b. minister gospodarki tejże prowincji oraz inż. Hermann Mueller, dyrektor koncernu.

We wtorek rano Sąd przesłuchał b. dyrektora departamentu w ministerstwie gospodarki Sachsen - Anhalt prof. Willy Brunderta. W toku przesłuchania stwierdzono, że zdołał on, korzystając ze swych wpływów, obsadzić agentami imperialistycznymi wszystkie ważniejsze stanowiska w gospodarce narodowej, aby w ten sposób uniemożliwić nacjonalizowanie przedsiębiorstw oraz ich sprawną działalność.

Podczas wojny Brundert dostał się do niewoli angielskiej i w czasie po-

bytu w Anglii został skierowany do znanej szkoły agentów wywiadu w Wilton Park, gdzie otrzymał odpowiednie przeszkolenie. Brundert powiedział, że przewodniczący SPD w Bawarii Waldemar von Knoeringen był również pod pseudonimem „mr Hold” uczniem brytyjskiej szkoły szpiegowskiej. Szkoła w Wilton Park, według słów Brunderta, była prowadzona przez byłego niemieckiego socjaldemokratę Koeppla, który występował tam jako „profesor King”. Rozprawa trwa.

Ruch w obronie pokoju przybiera na sile Starcia w Antwerpii

Niezachwiana postawa dokerów belgijskich

BRUKSELA (PAP) Z inicjatywy Belgijskiego Kom. Obróńców

Dane o ludności Chin

PEKIN (PAP) Wychodzący w Szanghaju dziennik „Czefandzi-bao” donosi, że według ostatnich danych ludność Chin wynosi 483.687.862 osoby.

Zbrodniczy napad bojówek faszystowskich na wiec FKP

GENEWA (PAP). Jak donoszą z Paryża bojówki faszystowskie RPF brutalnie zaatakowały uczestników wiecu w Quimper zorganizowanego przez Partię Komunistyczną. Na wiecu, protestującym przeciw krwawej masakrze w Brest, przemawiał radca komunistyczny Unii Francuskiej Barbo. W momencie, gdy mówca plectował imperialistyczną wojnę w Wietnamie około 40 osobników w ubraniach cywilnych usiłowało wedrzeć się na trybunę. W odpowiedzi na interwencję straży porządkowej faszyci

rzucili w tłum dwa granaty, po czym wycofali się ku wyjściu, gdzie oczekiwało około 50 żołnierzy w mundurach 7 batalionu spadochroniarzy. Dowództwo tego batalionu składa się przede wszystkim z oficerów gaulistowskich, którzy prowadzą propagandę faszystowską wśród żołnierzy.

W rezultacie nikczemnej napaści faszystów 20 osób zostało rannych. Mimo wezwań ze strony organizatorów wiecu policja zachowała postawę całkowicie bierną.

Pokoju odbył się w Ostendzie wiec, na którym uchwalono jedno głośne rezolucje, wyrażającą poparcie dla dokerów belgijskich, którzy postanowili nie wyładowywać broni amerykańskiej.

Dokerzy Antwerpii zastrajkowali na znak protestu przeciwko skierowaniu broni amerykańskiej do portów belgijskich oraz przeciwko projektom, mającym na celu przeforsowanie powrotu króla Leopolda III na tron. Ponadto strajkujący wysunęli szereg postulatów ekonomicznych.

Przeciwko strajkującym skierowano znaczne siły policyjne. Między robotnikami i policją doszło do ostrych starć. Szereg osób jest rannych, a wśród nich deputowany parlamentu Van den Branden.

STAN POGODY

WARSZAWA (PAP). Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami. Ochłodzenie począwszy od zachodu kraju. Temperatura od 6 st. na zachodzie do 15 st. na południowym wschodzie Polski. Wiatry umiarkowane lub porzywe z kierunków południowo - zachodnich i zachodnich.

Nowe sukcesy vietnamskich wojsk demokratycznych

MOSKWA (PAP) Agencja TASS donosi z Paryża:

Dzienniki paryskie, powołując się na komunikat dowództwa francuskich sił zbrojnych w Saigonie, donoszą, że wojska Demokratycznej Republiki Vietnamu zaatakowały linię kolejową Trang-Saigon w rejonie Bien-Hoa, 40 km na północ od Saigona. Oddział armii Vietnamu udało się przeciąć w tym rejonie linię kolejową w wyniku czego uniemożliwiły one przejazd szereg francuskich eszelonów wojskowych.

Sukces wojsk vietnamskich zasługuje na tym większą uwagę, że, jak stwierdzają niektóre dzienniki francuskie — udział w bojach pod Bien-Hoa wzięły liczne eskadry lotnictwa francuskiego.

Zbudujemy masowy ruch sportowy — wzmocnimy siły Polski Ludowej

Bieg o puchar IKP służy sprawie umasowienia sportu

Jak wiadomo, w dniu 7 maja br. odbędą się Biegi Narodowe na najniższym szczeblu. W biegach tych, przeprowadzanych w całym kraju, wezmą udział masy sportowców polskich. W szlachetnym współzawodnictwie i walce sportowej zademonstrują one swoją sprawność i zdrowie, siłę woli i hart ducha, swoją gotowość do pracy i obrony pokoju.

Już w tydzień później, w NIEDZIELĘ, 14 MAJA odbędzie się w Bydgoszczy doroczny bieg o puchar Ilustrowanego Kuriera Polskiego. Organizując swą imprezę Wydawnictwo Ilustrowanego Kuriera Polskiego postawiło sobie za cel skuteczne zapropagowanie sportu, dożyczenie cegiełki do dzieła umasowienia kultury fizycznej. Spodziewamy się więc, że liczba uczestników naszego biegu będzie jeszcze wyższa od liczby z zeszłego roku, kiedy to na starcie biegu IKP stanęło ponad 500 zawodników. Spodziewamy się, że kluby i koła sportowe, oceniając właściwie naszą inicjatywę, zgłoszą do biegu największą ilość zawodników. Ilustrowany Kurier Polski chce się przyczynić do zbudowania masowego ruchu sportowego, tym samym do wzmocnienia sił Polski Ludowej.

Warto tu zaznaczyć, że najliczniejszy zespół klubowy w naszym biegu otrzyma specjalne wyróżnienie za masowy start w postaci nagrody zespołowej. Wszyscy bez wyjątku uczestnicy biegu

Przed „Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy” Wystawa odbudowy Stolicy Stoiska z książkami na samolotach

WARSZAWA (PAP). Komitety „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy”, powstałe w całym kraju, rozwinęły szeroką działalność przygotowawczą do „Tygodnia”.

W dniach 1—7 maja w miastach, osiedlach robotniczych i ośrodkach wiejskich woj. śląskiego zorganizowanych zostanie ok. 3.000 kiosków i stoisk z książkami z zakresu literatury społeczno-politycznej, popularnonaukowej i zawodowej, literatury pięknej dla dorosłych, młodzieży i dzieci.

Wielką atrakcję przygotowuje Aeroklub Śląski wspólnie z Ligą Lotniczą, który zorganizuje ruchome stoiska na samolotach.

Z inicjatywy pracowników „Domu Książki”, we wszystkich większych zakładach pracy województwa organizuje się stałą sprzedaż książek w dniu każdej wypłaty. Akcja ta za-

początkowana zostanie w okresie „Tygodnia”.

Jednym z interesujących fragmentów bogatego programu imprez, organizowanych w Warszawie w „Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy” w dniach od 1—7 maja br., będzie wystawa obrazująca odbudowę Stolicy. W dziesiątkach planów, fotografii i makiet, umieszczonych w witrynach sklepowych i w oknach parterowych domów przy ul. Nowy Świat, na odcinku od Pałacu Branickich przy Al. Jerozolimskich, do Pałacu Staszica i Zamojskich przy ul. Świętokrzyskiej pokazany będzie cały wysiłek narodu włożony w odbudowę Stolicy. Liczne plany i wykresy plastycznie przedstawiają również olbrzymie zamierzenia rozbudowy Warszawy w planie 6-letnim.

ZMP i ZHP Łodzi i województwa czynnie włączają się do przygotowań „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy”. ZMP wzmocni swój udział w walce z analfabetyzmem, szczególnie na terenie wsi. ZHP przygotowuje festiwal zespołów dziecięcych z udziałem około 20.000 uczestników, przeważnie ze wsi. Na program festiwalu złożą się inscenizacje, piosenki i tańce regionalne. Harcerze przygotowują również 80 bibliotek, przeznaczonych dla wsi.

W Krakowie odbyło się posiedzenie utworzonego przy prezydium MRN komitetu „Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy”, na którym omówiono program „Tygodnia”. Nauczyciele oraz instruktorzy oświaty masowo zgłosili udział w przygotowaniu imprez na terenie całego województwa oraz w upowszechnianiu gazetki ściennych.

Proces szpiegów w Bukareszcie

BUKARESZT (PAP) Przed sądem wojskowym w Bukareszcie rozpoczął się proces grupy zdrajców i szpiegów, którzy uprawiali działalność wywrotową przeciwko Rumuńskiej Republice Ludowej. Na ławie oskarżonych zasiadli: Constantin Mugar Anna Samuelli, Eleonora Bunea-Wied, Liviu Popescu, Nasta Popescu i Nora Samuelli. Ośrodkiem ich roboty były — jak podkreśla rumuńska agencja prasowa „Agerpress” — tzw. wydziały informacyjne poselstw USA i W. Brytanii w Bukareszcie.

Kuratorium Okręgu Szkolnego Szczecińskiego i Komisja Oświatowa WRN ogłosiły publiczny konkurs dla czytelników bibliotek wojewódzkiej, powiatowych, bibliotek przy zakładach pracy i organizacjach masowych.

Celem konkursu jest zainteresowanie książką szerokich mas społeczeństwa. Za najlepsze odpowiedzi na temat literatury pięknej, społeczno-politycznej i naukowej przewidziano 100 nagród w postaci kilkudziesięciotomowych bibliotek.

Uchwały Zarz. Głównego Zrzeszenia „Caritas”

WARSZAWA (PAP). Zarząd Główny Zrzeszenia „Caritas” na ostatnim swym posiedzeniu powziął m. in. następujące uchwały:

Zawarte 14 kwietnia br. pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Episkopatem Polskim porozumienie jest faktem o doniosłości historycznej. Porozumienie to ściśle określa i precyzuje prawne podstawy działalności Kościoła w Polsce i umacnia Państwo nasze na drodze dalszego podniesienia ogólnego dobrobytu.

Witając z radością ów układ, dla upamiętnienia faktu zawartego porozumienia, Zarząd postanawia wzmocnić akcję charytatywną, a w szczególności odbudować zakład dla dzieci ociemniałych w Grybowie w diecezji tarnowskiej.

Zarząd Zrzeszenia „Caritas” posta-

Robotnicy PGR objęci ubezpieczeniem rodzinnym

WARSZAWA (PAP). Na mocy rozporządzenia ministra Pracy i Opieki Społecznej wszyscy pracownicy rolni Państwowych Gospodarstw Rolnych objęci zostali ubezpieczeniem rodzinnym.

Państwowe Gospodarstwa Rolne zaplanowały dokonanie pierwszej wypłaty zasiłków rodzinnych za kwiecień br. przed dniem 1 maja — tj. 29 i 30 kwietnia. W celu umożliwienia PGR szybkiego i sprawnego przeprowadzenia wypłaty, ubezpieczeniźnie społeczne delegują do zespołów PGR swoich pracowników, którzy będą udzielać na miejscu pomocy przy sporządzaniu listy wypłat zasiłków.

nawia przyłączyć się do międzynarodowej akcji w obronie pokoju, stwierdzając, iż organizacja katolików powołana do realizacji zadań chrześcijańskiego miłosierdzia nie może pozostać obojętna wobec szerzenia się imperialistycznej propagandy wojennej i wobec groźby nowej wojny, której jedynym skutkiem byłyby nieszczęścia i cierpienia całej ludzkości.

Stwierdzając wreszcie, że wyniki publicznej zbiórki z 26 marca 1950 r. pod hasłem „Święta nadchodzą — pamiętaj o biednym” wynoszą wg. dotychczasowych obliczeń przeszło 19.403 tys. zł. co ogromnie dopomogło Zrzeszeniu w jego pracy charytatywnej, Zarząd Zrzeszenia składa gorące podziękowanie wszystkim ofiarodawcom, jak również wszystkim tym, którzy w przeprowadzeniu zbiórki wzięli udział.

Trwa walka w obronie pokoju

GENEWA (PAP) Ludność Bordeaux zatrzymała na dworcu po ciąg, przewożący samochody ciężarowe „Dodge” przeznaczone dla wojsk francuskich w Vietnamie. Dwa samochody ciężarowe zostały zwrócone z wagonu i uszkodzone. Pozostałe samochody zatrzymała ludność miasta na dworcu, uniemożliwiając dalszy ich transport.

MOSKWA (PAP) Radziecki Kom. Obrońców Pokoju otrzymał z Ulanbatoru depesze od sesji Mongolskiego Kom. Obrońców Pokoju. Depesza stwierdza, że prezydium Małego Churału Mongolskiej Republiki Ludowej zaakceptowało w całej rozciągłości

apel sztokholmski Stałego Kom. Światowego Kongresu Obrońców Pokoju.

Przed Ogólnoniemieckim Złotem Młodzieży

BERLIN (PAP). W związku ze zbliżającym się ogólnoniemieckim złotem młodzieży, Zarząd Zjednoczenia Wolnych Niemieckich Związków Zawodowych zwrócił się do młodzieży zachodniego Niemiec o apel, by wzięła czynny udział w tym zlocie, przyczyniając się do dzieła wzmocnienia frontu zwolenników pokoju.

182

...Filip Hartmann śpi nerwowo, raz po raz otwiera powieki, siada na pryczy, rozgląda się wokół pełnym zdziwienia wzrokiem i po chwili znów zwiija się w kłębek pod kocem, szukając w śnie odprężenia, szukając ucieczki od rzeczywistości. Pożółkła jeszcze bardziej, cera nabiera ziemistej barwy, źrenice cofnęły się w głąb czaszki. Filip Hartmann to jeden kłębek nerwów. Nurtuje go bezsilna złość. Tyle pracy, tyle wysiłku obróciło się w niwecz. Aresztowanie spadło nań nagle, w momencie, gdy sądził, że dotarł już do celu i że nie mu nie grozi. Wszystko runęło w gruzy. Droga powrotu została zamknięta. Nie wróci do Hamburga. Zostanie w Polsce. W celi, której okno wychodzi na pustą, więzienne podwórze, rozjaśnione białym światłem reflektorów...

...Ole Ollsen śpi zato bez snów i widziadeł. Chrapie. Jego sprawa jest najprostszą, nie ma nad czym myśleć. Pływał się długo po różnych wodach, szlaki jego rejsów zachaczały o rozmaite porty, dzisiaj przyszedł czas wypoczynku. Minie wiele miesięcy, zanim szyper „Ingeborgi” ujrzy gwiazdy, migoczące nad kilwatem, usłyszy śpiewkę sztormowego wiatru, gwizdającego w takielunku, zobaczy kamienne nabrzeża dalekich portów i poczuje na wargach moczny smak whisky. Wiele upłynie miesięcy, zanim znów wyjdzie w daleki, wolny rejs...

...Inż. Edward Okołowicz wrócił późnym wieczorem do swego pokoju w Oliwie. Czuł ogromne zmęczenie. Od razu rznął na łóżko. Wbrew temu, co przypuszczają — zasnął. Z chaosu myśli, z bezładu wspomnień zostało

tylko jedno — myśl, że jutro idzie na stocznia. Że wraca. Że znów będzie mógł śmiało spojrzeć każdemu w oczy. Nie wszystko jeszcze się skończyło, czeka go wiele kłopotów, czeka go sprawa karna — lecz w sumieniu swym jest spokojny. A oto przecież chodzi To jest najważniejsze...

...Mała, zadymiona salka. Drzwi zamknięte. Przy szynkwasiu dwóch pijanych marynarzy. I Kamil Osten. Oczy przekrwione, pełne łęku.

— Słuchaj... — mówi. — Więc rano! Pamiętaj, żebyś nie zrobił mi kawału! Nie pożalujesz tego!

Tęgi Szwed w kraciastej koszuli śmieje się i rubasznie klepie Ostena po ramieniu.

— Dobrze, dobrze! „Sven Goottroop” to pakowna łajba! I dla ciebie znajdzie się miejsce!

Znowu ukazują się na szynkwasiu trzy napelnione kieliszki.

— No, skoll!

— Żebyś dopłynął!

Dźwięczy cienko szkło, wódka pali w usta. Aby szybko minęła noc, aby szybciej uadszedł ranek! W porcie czeka „Sven Goottroop”

— Nie zrób tylko kawału — powtarza uparcie Osten.

— Pamiętaj, nie rób tylko kawału...

W wąskich, niebieskich źrenicach szwedzkiego marynarza lśni jakieś wesołe ogniki. Klepie Ostena po ramieniu i znów stuka znacząco w opróżnione przed chwilą kieliszki.

Na dworze jest noc, ulice przewiewa chłodny wiatr, ciągnący od morza...

...Sternik Ake Sternvaal, mrukliwy Norweg, o którym gadano, iż tak był małymowym, że jeśli rozpoczął zdanie na początku rejsu, to kończył je po powrocie do macierzystej przystani — zdziwił się ogromnie, gdy kilka godzin przedtem ujrzał grupkę mężczyzn, zmierzających w stronę przyucumowanej u nabrzeża „Ingeborgi”. Zbliżył się to trupu i uważnie przypatrywał się idącym. Kiedy stwierdził, że znajdują się wśród nich

ludzie w mundurach MO i WOP-u — zamrugał nerwowo powiekami i szybko ruszył w stronę kasztelu.

Panował tu półmrok. Na pryczach spało dwóch marynarzy. Trzej inni siedzieli wokół małego stołka i grali w karty. Powietrze było ciemne od dymu.

— Idą do nas! — zawołał sternik — Czuję, żeśmy wpadli! Szyper nie wraca, a oni już są tutaj. Kończcie grać!

Kościsty Irlandczyk Eryk zebrał ze stołka karty, flegmatycznym ruchem wyjął z ust fajkę i spytał:

— Kto idzie?

Usiłował nadać głosowi obojętne brzmienie, ale nie udało mu to się i w pytaniu tym dzwoniła wyraźnie nuta lęku. Fakt, że małowym sternik od razu wyrzucił z siebie tyle słów, nie zwiastował nie dobrego.

Wstawali wolno, z ociąganiem, klnąc i złorzecząc. Przez okrągłe otwory skajlajtów sączyło się szare światło gasnącego dnia.

Na trapie stukaly kroki. Wzmocniony funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej patrol WOP-u wchodził na pokład „Ingeborgi”...

...Mniej więcej o tej samej porze ciemne, osobowe auto zahamowało ostro przed wysoką kamienicą, stojącą na ul. Berezyńskiej w Warszawie. Z auta wysiadło dwóch mężczyzn. Przez kilka sekund przyglądali się oknom, wreszcie jeden z nich powiedział do szofera:

— Zaczekajcie. Zaraz wrócimy. On powinien być w domu.

Weszli na klatkę schodową. Wspięli się na pierwsze piętro i zatrzymali przed drzwiami, na których, tuż obok dzwonka, widniały dwie kartki: „Wacław i Janina Kucharsey, dzwonić raz”. „Karol Tyll, dzwonić dwa razy”.

Jeden z mężczyzn zadzwonił. Raz, potem drugi. Przez chwilę czekali. Zza drzwi dobiegł odgłos kroków i szepnęła zamek. Ukazała się energiczna twarz starszego mężczyzny i spod nawisłych brwi spojrzęły na nich wąskie, jakby zdziwione źrenice.

— Panowie do kogo?

Przed Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy

Musimy zlikwidować ciemnotę i zacofanie

W dniach od 1 do 7 maja odbędzie się w całej Polsce „Tydzień Oświaty, Książki i Prasy”. Tydzień ten, to wielka doroczna kampania polityczno-kulturalna. W tym roku znaczenie i doniosłość kampanii oświatowej są większe niż w poprzednich latach.

Czołowym hasłem „tygodnia” jest: „Oświata, książka i prasa walczą o trwałą pokój!”

Jednym z naczelnych zadań „tygodnia” jest szeroka popularyzacja założeń Planu 6-letniego.

Plan 6-letni otwiera nowe perspektywy, przyspiesza dokonywaną się rewolucję kulturalną. W wyniku realizacji zadań Planu

6-letniego, Polska wysuwa się do rzędu czołowych państw o rozwiniętym potencjale gospodarczym i kulturalnym, Zadania Planu 6-letniego wymagają szybkiej i całkowitej likwidacji analfabetyzmu, wymagają zawodowego przysposobienia nowych setek tysięcy ludzi do pracy w przemyśle i nowoczesnym rolnictwie, wymagają wychowania nowych wielkich zastępów specjalistów i kierowników dla wszystkich dziedzin życia, wymagają pokonania pozostałości kapitalizmu — ciemnoty i zacofania. Tempo wykonania Planu 6-letniego i dalszego podniesienia dobrobytu mas wymaga podniesienia poziomu kulturalno-technicznego całej klasy robotniczej i i mas chłopstwa pracującego. W „Tygodniu Oświaty, Książki i Prasy” dokonamy przeglądu naszego dorobku kulturalnego i zbilansujemy masy dla urzeczywistnienia zadań Planu 6-letniego w dziedzinie oświaty i kultury.

Tegoroczny „Tydzień OKP” będziemy obchodzili także pod hasłem spotęgowania walki z analfabetyzmem i ciemnotą.

„LOT” w okresie MTP

W związku z Targami Poznańskimi P. L. L. „Lot” — uruchamia od 27 kwietnia do 15 maja, wozem lat ubiegłych, dodatkowe linie krajowe.

Na trasie Warszawa — Poznań przez Łódź będzie kursował codziennie, również w niedziele, samolot wylatujący z Warszawy o g. 11.50, z Łodzi o 12.25 i przylatujący do Poznania o g. 13.20.

W odwrotnym kierunku samolot startuje z Poznania o g. 14.00, przylot do Łodzi o g. 14.55 i przylot do Warszawy o g. 15.50.

Drugą dodatkową linią jest Warszawa — Bydgoszcz — Poznań, codziennie z wyjątkiem niedziel. Odlot z Warszawy o g. 9.30, z Bydgoszczy o g. 10.35, przylot do Poznania — g. 11.25.

W kierunku odwrotnym odlot z Poznania o g. 12.00, przylot do Bydgoszczy o g. 12.40 i przylot do Warszawy o g. 13.45.

Trzecią dodatkową linią, obsługiwaną również codziennie z wyjątkiem niedziel, jest trasa: Katowice — Wrocław — Poznań. Odlot z Katowic o g. 7.45, z Wrocławia o g. 8.55, przylot do Poznania o g. 9.40. Odlot z Poznania o g. 15.30, przylot do Wrocławia o g. 17.15 i przylot do Katowic o g. 18.25.

W czasie trwania M. T. P. lądować będą w Poznaniu aparaty kursujące na trasach: Warszawa — Poznań — Kopenhaga i z powrotem oraz Warszawa — Poznań — Berlin — Bruksela — Paryż i Warszawa — Poznań — Praga i z powrotem.

Na liniach krajowych obowiązują 10 proc. zniżka przy wykupie biletu tam i z powrotem oraz 50 proc. taryfa ulgowa dla pracowników sektora państwowego i współpracownika.

Szereg zagranicznych towarzystw lotniczych, m. in. Rumunia, Węgry, Francja, Belgia i Dania przyznały osobom, udającym się na M. T. P. do Poznania i z powrotem — zniżki taryfowe.

Na liniach zagranicznych jak i na trasach zagranicznych wprowadzona została taryfa wycieczkowa z 55 proc. zniżką w obu kierunkach z 3-tygodniową ważnością biletów.

W Rzywym Zwiernadle

Równomiernie do wzrostu temperatury, wzrasta ilość pochłanianych napoi chłodzących. Przed stołecznymi budkami z lemoniadą, kwasem i wodą sodową — tłok potężny. Ludzie pchają się i kłóca. Tymczasem zaś dotychczas jeszcze zamknięte są na cztery spusty wszystkie kioski sprzedaży wód mineralnych, które to kioski przejęła nie dawno od Ligi Kobiet WSS. Przyczyna tego jest bardzo prozaiczna. Otóż sprzedaż wyłącznie wód mineralnych nie byłaby w stanie pokryć kosztów prowadzenia kiosków i dlatego WSS pragnie przenieść „Kryniczanki”, „Zubera” i „Ostromecką” sprzedawać w kioskach słodczych. Przeciw temu energicznie protestuje Dyrekcja Uzdrawisk. Targi i pertraktacje w tej sprawie, oraz w sprawie wysokości czynszu dzierżawnego trwają od wielu miesięcy i do tej pory nie dały jeszcze żadnych rezultatów. Kioski są nadal zamknięte, a amatorzy wód mineralnych kłną w żywy kamień i WSS i Dyrekcję Uzdrawisk.

Str. Pracy wzywa do walki z analfabetyzmem

„Prezydium R. N. i GKW SP, stwierdzając, że dotychczasowy udział SP w akcji „Walka z analfabetyzmem” był zdecydowanie niedostateczny i nie dał oczekiwanych rezultatów — zobowiązuje niniejszym delegatów Stronnictwa do Komisji Wojewódzkich i Powiatowych do wzmoczonego wysiłku, intensywnej pracy i uaktywnienia się.

W sprawie powyższej zostaną wydane szczegółowe instrukcje, w myśl których delegaci winni natychmiast uaktywnić się w taki sposób, aby swą pracą nadrobić te wszystkie zaległości w akcji ogólnej, jakie do chwili obecnej z winy i braku odpowiedzialnej postawy naszych przedstawicieli zaistniały.

Uchwała niniejsza obowiązuje nie tylko delegatów wojewódzkich, i powiatowych — ale również i sekretarzy KW, którzy specjalną opieką i staraniem winni otoczyć powyższą akcję”.

Piękno nie tylko od święta

Wrocław, w kwietniu

Z Pomorza Zachodniego z świetlic robotniczych dałkiego Słupska, z Ziemi Lubuskiej, z całego Dolnego Śląska napływają do Poradni Świetlicowej przy wrocławskim Domu Kultury ORZZ liczne listy z dziwnymi zapytaniami.

Pytają się kierownicy świetlic jaki repertuar mają wystawić, jakie kostiumy szyć, jakie malować dekoracje. We wszystkich trudnych do rozwiązania zagadnieniach zwracają się z ufnością do Poradni Świetlicowej, pewni, że otrzymają pomoc i poradę.

W kilku pokojach Domu Kultury mieści się ta jedyna w Polsce placówka. Zorganizowana jest przejrzysto i prosto: poszczególne działy odpowiadają zainteresowaniom świetliczan. Jest więc dział scenograficzny, w którym obejrzeć można makietę dekoracji do najczęściej grywanych sztuk teatralnych. Jest dział muzyczny, gdzie znajdują się teksty pieśni chóralskich i partytury dla orkiestr świetlicowych, budząc duże zainteresowanie dyrygentów. Jest dział dramatyczny, zaopatrzone w biblioteczkę sztuk dla teatrów świetlicowych. Po-

szczególne działy z okazji różnych imprez i zjazdów działaczy świetlicowych ograniczają wystawy bogato zaopatrzone w pomoce świetlicowe wszelkiego rodzaju. Po każdej takiej wystawie coraz więcej chętnych zgłasza się listownie i osobiście o poradę.

Jednym z największych udogodnień Poradni Świetlicowej we Wrocławiu jest obszerna kartoteka zagadnień. Każdy z nas niejednokrotnie stawał już przed zagadnieniem napisania referatu czy zdobycia w jakimkolwiek celu materiałów do różnego rodzaju aktualnych zagadnień. Zamiast bezproduktywnie tracić czas na żmudne szperanie po bibliotekach, czy nie prościej przyjść do Poradni, zajrzeć do indeksu zagadnień i pod numerem np. 10 wydobyć teczkę, zawierającą wszelkie możliwe artykuły i materiały do tematu walki o pokój. Składają się na nie odczuty, broszury i czasopisma.

Dlaczego o tym wszystkim piszę? Abstrahując już od samej celowości i rozgłosu Poradni Świetlicowej we Wrocławiu warto zwrócić uwagę na jeden niezmiernie doniosły i aktualny fakt.

Zbliża się dzień 1 maja, święto mas pracujących Polski i całego świata. Wszystkie zakłady pracy, wszystkie świetlice robotnicze i wiejskie przygotowują się intensywnie, aby dzień ten wypadł u nich jak najokazalej. Niejeden kierownik świetlicy drapie się w głowę, z jakim repertuarem wystepu, skąd zdobyć oryginalny i świeży materiał pierwszomajowy.

Poradnia Świetlicowa przyjdzie mu z tym wszystkim z pomocą. Ale to jeszcze nie wszystko. Na dzień pierwszego maja udekorowane będą wszystkie wystawy sklepowe, frontony gmachów publicznych nawet poszczególne kamienice. Dekoracja ta często w latach ubiegłych stała poniżej wszelkiego poziomu artystycznego, była albo ładajaka i a-nemiczna, albo przesadnie krzykliwa.

Najwyższy czas było wprowadzić w zakresie dekoracji pierwszomajowych jakiś ład i umiar.

Astrahując od wyraźnych zarządzeń, wydanych w tym zakresie przez władze we wszystkich miastach Polski, istnieją na terenie całego kraju placówki, które postawiły sobie za punkt honoru choć w części zmienić ten stan rzeczy na lepsze.

Placówkami tymi są Centrale Przemysłu Artystycznego i Ludowego.

Przy Centralach Przemysłu Artystycznego i Ludowego powstały również poradnie, spieszące z pomocą każdemu zakładowi pracy, każdemu administratorem domów czy blokowemu przy dekoracji frontonów. Szczególny nacisk kładą jednak te poradnie na dekoracje świetlicowe i świetlice robotniczych i witrzyn sklepowych. Dzięki ich działalności może zniknąć wreszcie nieśmiertelne, poskręcane „pajęki” z bibuлки, które były tylko pochłanianym kurzu i tym podobne „upiększenia”. Jak mogliśmy oczekiwać po robotniku wykształcenia jego zmysłu piękna, skoro na codzień karmiony był on tego rodzaju tandetą?

Jak mogliśmy planować jakiegokolwiek akcje upowszechnienia kultury, nie zaczynając naszej akcji od podstaw, od kształcenia zmysłu piękna, od urabiania kanonów estetyki od codziennego otoczenia, jakim jest dla każdego stołówek lub świetlica przy zakładzie pracy? Jak mogliśmy tolerować postnaturalistyczne bohomyzmy i drobniomieszczackie szmyry na witrzynach sklepowych?

Wydaje się, że kierunek przejęty przez Centralę Przemysłu Artystycznego (Ciąg dalszy na str. 6)

Gdańska fabryka bursztynów na XXIII MTP

Gdańska fabryka bursztynów przygotowuje szereg pięknych eksponatów na Targi Poznańskie. Stoisko fabryki reprezentuje m. in. bransolety bursztynowe, łączone ze srebrem, broszki, na szyjki, przybory do palenia, komplety na biurka oraz puderniczki. Ostatnio gdańska fabryka bursztynów przystąpiła do wyrobu ozdobnych kameli z kości słoniowej oraz guzików ze szkła w połączeniu z metalem.

Produkowane w gdańskiej fabryce bursztynowe ozdoby znane są nie tylko w kraju, ale i zagranicą. Wzbudziły one powszechne zainteresowanie na Targach Lipskich, w Pradze Czeskiej oraz Utrechtu w Holandii. Ponadto wyroby fabryki eksportuje się do Ameryki i Belgii, a ostatnio nawiązano również kontakt z Bliskim Wschodem. Produkcja zakładu opiera się przede wszystkim na surowcu importowanym ze Związku Radzieckiego.

Na XXIII MTP

W 15 specjalnych pawilonach odbywać się będzie sprzedaż artykułów przemysłowych i konsumpcyjnych

Poznań, 10 kwietnia

Na terenie Parku Targowego odbywać się będzie po raz pierwszy na wielką skalę detaliczna sprzedaż około 600 pozycji towarów zagranicznych. Sprzedaż tych towarów dokonywana będzie przez PDT pod flagą i firmą wystawcy zagranicznego w 15 specjalnie zbudowanych w tym celu pawilonach na terenie Parku.

Sprzedaż obejmie wyroby przemysłowe i konsumpcyjne Związku Radzieckiego, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii i Niem. Republiki Demokratycznej.

Łączna wartość towarów zagranicznych przeznaczonych do sprzedaży kermaszowej dla zwiedzających Targi Poznańskie wynosi ok. 700 mil. zł.

PDT utworzyło specjalną ekipę sprzedawców działu kermaszowego dla towarów zagranicznych, która złożona będzie z 200 osób, z czego główny trzon (150 osób), stanowią pracownicy PDT z terenu całej Polski. Pragnąc zapewnić wszystkim zwiedzającym możliwość nabycia atrakcyjnych towarów zagranicznych przez cały okres trwania targów tj.

do dnia 14 maja włącznie, PDT rozplanowało sprzedaż towarowej w ten sposób, że pełny asortyment towarów będzie rozłożony na wszystkie dni trwania Targów.

Aby umożliwić zakup towarów zagranicznych przedstawicielom świata pracy, ceny sprzedaży tych artykułów zostały ustalone poniżej cen rynkowych.

Warto też dodać, że asortyment przeznaczony do sprzedaży towarów za granicznych w pełni odpowiada potrzebom naszego rynku.

Niezależnie od sprzedaży kermaszowej towarów zagranicznych, wszystkim wystawcom zagranicznym na MTP przysługuje również prawo sprzedaży przylugujących na Targi eksponatów za złote.

LISA z Torunia Tajemnica czerwonych pieczęci...

Gdyby wszystkie pierniki toruńskie, od czasów gdy nadawa no im formy średnio-wiecznych rycerzy, uroczych dam i mieszczek (formy rzeźbione w drzewie przechowywane są do

dzisiaj w Muzeum Państwowym w Toruniu) — ułożyły w stosy, uzyskanoby niewątpliwie wiele „skromnych” sześcianów o rozmiarach... przynajmniej Ratusza, Toruńskie „rewelacje” są jednak innego rodzaju: akta miejskie (nagromadzone w Archiwum) robią wyrazną konkurencję piernikom. Obliczono mianowicie, że ułożone obok siebie opaszą łatwo terytorium średniowiecznego miasta „murem” o długości ponad 3 km. Od siedmiuset lat spoczywają poczciwe papierzyska właśnie w tym Ratuszu, choć w międzyczasie dumna i wojownicza Wisła zmieniła się w Wisłę pospolitych parostatków i jeszcze pospolitszych plażowiczów. Nad znikomością życia uśmiechają się w Toruniu maseczony, nieodgadnieni strażnicy archiwów pod niebem zadeszczonym, lub przezroczytym jak sama wiosna. Maseczony (cu daczne maski satyrów ludzi i zwierząt) strzegą także „tajemnic” szwerynych pieczęci...

Nie jest to bajeczka dla grzesznych i „uduchowionych” dzieci. Kierownictwo Archiwum w Toruniu zdobyło się na rozsądny i rzeczowy krok: zorganizowało w osobnym pokoju wystawę starych aktów i pieczęci. Niektóre z tych okazów są naprawdę niedoścignione i warte tony pierników, jakko rzeczy słodkiej i przelotnej, ogromnie mniej wartej od nieśmiertelnych pieczęci.

Oto w gablocie pod szkłem spoczywa stare, żółte papierzysko, To

slynne cechy toruńskie na jednym z posiedzeń postanowiły coś ważkiego i złożyły u dołu swoje pieczęcie. Są tam więc prawdopodobnie znaki cechu snycerzy, słynnych kotlarzy mosiężników, biado i czerwoskórników, pasamoników, farbiarzy, guzikarzy, sukienników itd. Pieczęcie te sporządzone były sposobem tzw. sigillum impressum, czyli odbitką w wosku na pergaminie. Jest to niewątpliwie system „unowocześnieiony” w stosunku do wcześniejszych pieczęci. Jakże surowym wzorem dla tego rodzaju znaków jest prymitywny znak graficzny z 1434 r., który postawił notariusz na akcie (zamiast pieczęci). Pieczęć królewska Stefana Batorego mieści się w dużej drewnianej kapsli, jest autentyczna.

Ciekawe są okazy pieczęci toruńskich, które zachowały się również w Archiwum. Stare miasto (Toruń był podzielony) używało pieczęci Maryjnej. Nowe miasto — pieczęci z wieżą. Sporządzone są one z artystyczna drobiazgo wością i kunsztownie. Dużo pięknej roboty. Obok można podziwiać czerwone, też toruńskie pieczęcie. I oto problem...

Jak wiadomo, czerwonego wosku miał w owych czasach prawo używać tylko król. Któryś z nich nadał ten przywilej Toruniowi. Nie była to prosta i zwykła sprawa i dlatego można śmiało zapytać: dlaczego? Wątek tych spraw tkwi niewątpliwie w stosach aktów, milczących, żółto-szarych papierów. Gdyby chcieli mówić, gdyby okonać ich upór w bezsensownym „serinium”? Może cała sprawa jest prosta, a może warta młodej głowy i jej płomiennego trudu w pracowni archiwalnej? Papierzy szepczą w pyłe wieków i jedno ich słowo może wyjaśnić zagadkę czerwonego laku i sympatii króla dla miasta baszt

Krystyn

ŚWIAT KOBIECY

Wpływ ustroju społecznego na moralność rodziny i przestępczość dziecka

Artykuł dzisiejszy jest w pewnym stopniu syntezą fragmentu artykułu St. Kowalskiego zatytułowanego „Struktura społeczna rodziny — Przestępstwo dziecka”, zamieszczonego w miesięczniku „Wiedza i Życie” nr 8—9.

Faktem jest, iż w każdym ustroju społecznym rodzina spełnia inną rolę. Są takie grupy społeczne, które znacznie rozszerzają zasięg zadań rodziny, a są również takie, które ograniczają rolę rodziny jedynie do funkcji rodzenia i wychowania dziecka. W dużej mierze zależnie od pozycji, jaką zajmuje rodzina w społeczeństwie kształtuje się pojęcie przestępstwa dziecka. Nie mały wpływ przy tym mają warunki polityczne, np. ostatnia wojna, podczas której wielu członków rodziny, brało udział w działaniach wojennych, inni byli aresztowani, wywiezieni, zginęli. Fakty te rozluźniły więzy rodzinne i moralne. Mówimy w związku z tym o tak zwanej „demoralizacji wojennej”, wynikiem której będzie fakt iż drobna kradzież dokonana przez dziecko jest obecnie oceniana przeważnie łagodniej niż w okresie międzywojennym. W owym bowiem okresie kult rodziny opierał się na specjalnym poszanowaniu rodziców, ojca zaś szczególnie jako jedynego żywiciela rodziny. Dziecko zobowiązane było do wdzięczności rodzicom za urodzenie i wychowanie a głównym i podstawowym wykroczeniem dziecka było nieposłuszeństwo; szczególnie napiętnowane jako godzące w autorytet rodziców.

Do ukształtowania się takiego stanowiska rodziny przyczynił się ustrój kapitalistyczny z jego poszanowaniem prywatnej własności, oraz tradycje feudalne minionych wieków. W obecnym ustroju fakt ten uległ głębokim zmianom. Ustrój socjalistyczny stawia rodzinie wobec nowych zadań, a wyznaczając jej inną pozycję społeczną jednocześnie kładzie kres da-

wnemu pojęciu moralności. W tym ustroju dziecko zaczyna wcześniej się usamodzielniać wcześniej wyzwalając się z więzów opieki rodziny, która też ustaje wtedy niemal zupełnie. Młodzież nie tylko izoluje się od starszych, ale nawet stwarza własną moralność, którą stara się narzucić otoczeniu. Pojęcie przestępstwa nie-

letnich w takich warunkach ulega również zrozumięciu zmianom, jest oceniane według oceny danej grupy społecznej jako czyn zakłócający porządek społeczny. Nie ma tu miejsca na poniżenie osobiste sprawy. Potępienie przestępstwa ma charakter czy sto rzeczowy i daje możliwość całkowitej rehabilitacji przestępcy. (LK)

O prawdziwie artystyczną pamiątkę z Wybrzeża

W Gdańsku odbył się konkurs pamiątkarstwa regionalnego, zorganizowany przez Woj. Wydz. Kultury i Sztuki wspólnie z Centralą Przem. Ludowego i Artystycznego.

Na specjalną uwagę zasługuje fakt, że w konkursie wzięła udział bardzo duża ilość kobiet, przeważnie kaszubek. Stały się one do walki o prawdziwie artystyczną pamiątkę z Wybrzeża, która wyparła by szkaradne wyroby z drzewa, muszelek i szyszek, nie mające nic wspólnego z charakterem regionu, poza szumnym napisem „Pamiątka z Gdyni” — Gdańska czy Sopotu.

Spśród autorek nadesłanych prac nie brak było artystek-plastyk. Mających na sobie wyższe studia, jak Be-

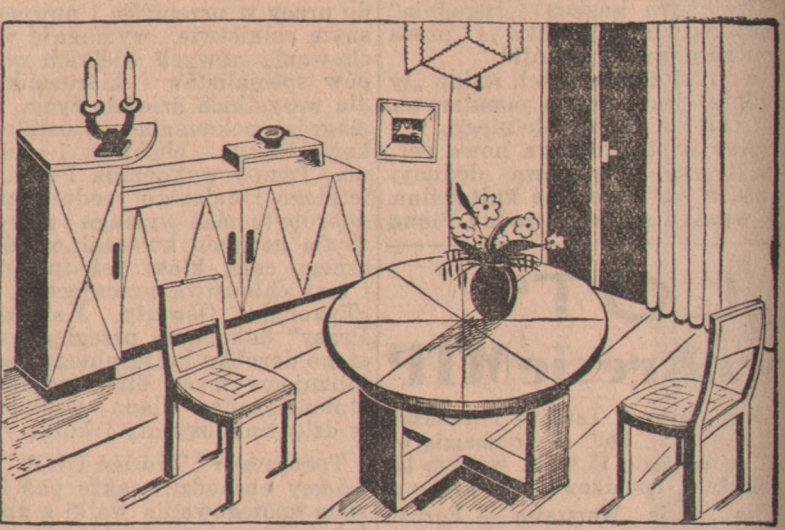
ata Słuszkiewicz, czy robotnic, jak Helena Knut zatrudniona w Dyrekcji Lasów Państwowych, jak i młodzieńskich dziewcząt, zdobywających dopiero zawód, jak Jadwiga Filekówna uczennica Liceum Fotograficznego w Gdyni.

Rekord ilościowy w dostarczeniu eksponatów na konkurs ustanowiła rodowita wejherowianka Otylia Szczukowska, rzeźbiarka-amatorka. Nadesłała ona ogółem 16 różnych dzieł, w drzewie i glinie, z czego jury wyróżniło 5. Ojciec Szczukowskiej z zawodu nauczyciel, z amatorstwa zajmował się rzeźbiarstwem. Od rzychej więc swej młodości p. Otylia współpracowała z ojcem, czyniąc w tym kierunku coraz to lepsze postępy. Wyśiła jej nie poszły na marne, gdyż podczas okupacji, pracując w powiecie starogardzkim jako robotnica rolna rzeźbą dorabiała sobie nawet na życie.

Duże postępy poczyniła Szczukowska po wojnie i to dzięki pomocy artysty rzeźbiarstwa Alfredowi Łosowskiemu, projektodawcy płaskorzeźby przedstawiającej postacie bohaterów Armii Radzieckiej, znajdujących się na cmentarzu radzieckim w Gdańsku. U niego to zaczęła się szkolić w modle łowanu w glinie, jak również pod jego kierunkiem odnawiała niektóre z rzeźb gotyckich w katedrze oliwskiej.

Modernizujemy wnętrze

Jadalnia

Niekoniecznie trzeba pod nazwą jadalni podciągać te wszystkie komplety, na które składa się piękny kredens, luksusowa i oszklona witrażna na różnego rodzaju kryształach. Śmiało powiedzieć możemy, że ten właśnie skromny pokój jadalny jest ładny i przede wszystkim praktyczny. Bufet i kredens jednocześnie jest bardzo ekonomiczny, gdyż w wyższej części pomieścimy całą bieliznę stołową, na półkach natomiast w drugiej niższej, a większej jednocześnie — całą porcelanę. Prosty stół i skromne krzesła — do tego ewentualnie mała kanapa czy otomana — a małe pokój jadalny będzie na pewno każdemu się podobał.

Kącik kosmetyczny

Zwalczamy zmarszczki

Zewnętrzne oznaki zbliżania się starości — zmarszczki — są powodem żartowania niejednej kobiety. I chociaż starości uniknąć nie można, to jednak istnieją sposoby „odsuwania” jej przez zwalczanie zmarszczek. Sposobów tych jest kilka. Są to różnego rodzaju masaże oraz „maseczki” kosmetyczne.

Istnieją trzy rodzaje masaży kosmetycznych: elektryczny, wibracyjny i ręczny. Wszystkie jednak dają podobny skutek, jeżeli wykonywane są

doświadczoną ręką. Masaż elektryczny dokonywany może być tylko w specjalnym zakładzie. Działają tu na skórę iskierniki z wyładowań prądu. Masaż wibracyjny wykonywany jest również przy pomocy prądu elektrycznego. Masaż ręczny jest najtańszy ale i najniebezpieczniejszy. Żle przeprowadzany ten zabieg spowodować może skutki wręcz odwrotne. Zmarszczki — zamiast zniknąć — stają się większe i bardziej widoczne. Z drugiej strony masaż ręczny dokonywany przez doświadczoną masażystkę przynosi skutki najlepsze.

Innym sposobem zwalczania zmarszczek, nadawania skórze miękkości, jedwabistego wyglądu są tzw. „maseczki” kosmetyczne. Najchętniej stosowane maseczki to: parafinowe i woskowe. Skuteczna jest też „maseczka” domowa, którą sporządzić można bardzo łatwo. Maseczki parafinowe (woskowe) przygotowuje się z kawałka czystej parafiny (wosku), rozgrzewa ją do płynności, dodaje kwas salicylowy, siarkę, wyciągi z odparowanych ziół i ewentualnie olejki perfumowe. Po ponownym rozgrzaniu tego preparatu, nakładamy go pedzłem na świeżo umytą twarz, zwracając bacznie uwagę, by twarz posiadała normalny układ, tj. nie była w śmiechnięta czy wykrzywiona. Po 10 do 12 minutach zdejmujemy bardzo łatwo zastygłą maseczkę. Skutek działania maseczki jest widoczny. Jeszcze łatwiejsze jest sporządzenie maseczki „domowej” z jaj. Ściętą białko z 2-3 ugotowanych jaj rozciera się bardzo skrupulatnie z 7 gramami ałunu w proszku. Masę tę nakłada się na białą jedwab lub kawałek płótna w kształcie owalu twarzy, po czym nakłada się tak sporządzoną maskę na dokładnie umytą twarz. Najlepiej stosować tę maskę na noc. W „maseczce” winny być otwory na oczy, usta i nozdrza. Po zdjęciu maski, która powinna pozostać na twarzy jak najdłużej, skóra jest gładka i posiada akşamny, delikatny wygląd. (K)

Kącik młodej matki

Sztuczne odżywianie polega na tym, że niemowlę pozbawione pokarmu kobiecego otrzymuje przez wałeczek mleko krowie.

Ponieważ skład mleka krowiego znacznie się różni od mleka kobiecego, a mianowicie zawiera za dużo białka i soli, a za mało cukru, musimy sztucznie skład jego zmienić, aby upodobnić do składu mleka kobiecego. Ta sztuczna przeróbka nigdy nie dorówna wartości mleka kobiecego, które daje sama natura. Dlatego też niemowlęta sztucznie karmione są narażone na większą ilość błędów w odżywianiu i częściej chorują.

O czym każda z nas wiedzieć powinna?

Szyby i lustra zmełniale. — czyścić trocinami, a potem przepłukać wodą z sodą. Można też wyżyłścić skrawkami papieru gazetowego, lub liśćmi pokrzywy, zwilżonymi zimną wodą.

Bieliznę uchronić można od żółknięcia. — o ile mamy zamiar dłużej ją przetrzymać w szafie — zawijając ją w gruby, niebieski papier.

Zaschłe plamy po smarach i farbach olejnych, smarować oliwą lub niesolonym masłem, zostawiwszy tak długo, by farba zmieknęła, a wtedy można farbę z tłuszczem usunąć olejkami terpentynowym, albo benzyną.

Zapach dymu papierosowego w mieszkaniu — usunie po jakimś czasie cebula pokrajana na talerzu.

Dym papierosowy powoli znikną z pokoju, o ile w nim zawiesi się gąbkę zwilżoną wodą.

Zapach przykry w szafach i kredensach, w których przechowuje się żywność można usunąć, kładąc osad wysuszony z kawy tzw. „fusy” z kawy.

Gdy świece się za grube do świeczników wkładamy podstawę świecy na chwilę do wrzącej wody, po czym świecę można dowolnie formować.

Konkurs literacki: Dzień, który zapamiętałam (8)

P O W R Ó T

Dzień wstał pogodny, choć bardzo mroźny. Z obolałą głową i ciężącymi jak z ołowiu nogami, wyszedłem przed chatkę, w której spędziłem nocleg. Było nas dwunastu — ośmiem dziewcząt i czterech mężczyzn. Miał to być już ostatni, piąty z kolei dzień powrotu naszego do domu. Wróciliśmy z terenu dawnych Prus Wschodnich, gdzie zawlokła nas przemożna siła hitlerowska. Droga była uciążliwa, lecz nie czuliśmy zmęczenia. Myśl, że wracamy do domu, że jesteśmy wolni — dawała siłę i energię. Już tylko 5 kilometrów dzieliło nas od upragnionego celu. Jeszcze jeden zakręć i oto ujrzymy wieżę znajomego kościółka. Radość napełniła serca, przywykłe już do ciągłej tęsknoty za domem i bliskimi. Wdał cofnęły się dni niewoli, pracy ponad siły i poniewierki. Ale gdzieś na samym dnie duszy w małym kącie kąciku przycisnął się lek. Co zastaniemy po powrocie? Czy wszyscy żyją? Czy Niemcy nie zniszczyli miasta? Te pytania zadawali sobie niewątpliwie wszyscy, lecz nikt nie śmiał ich wypowiedzieć.

Nareszcie koniec szosy. Serca zabiły nam niespokojnie, bo oto już pierwszy budynek przy szosie wypalony. A za nim inne i inne, cała prawie ulica. Cofające się oddziały niemieckie zniszczyły prawie całe miasto. Łzy zaliszyły nam w oczach. Każdy pytał sam siebie niewiedomo po raz który. — Co zastanę po powrocie?

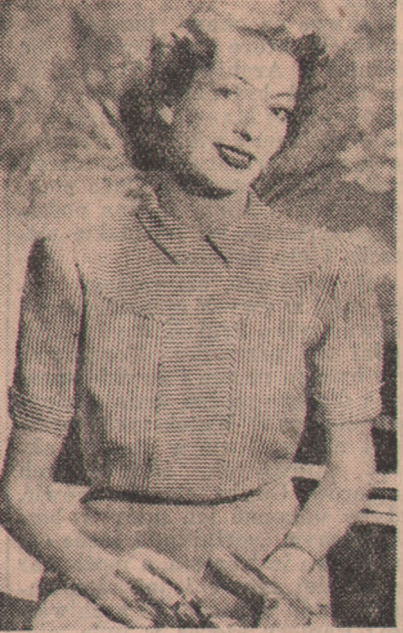
Na skrzyżowaniu ulic uśmiechała się przyjaźnie twarzyczka radzieckiej żołnierki, regulującej ruch samochodowy. Zegnaliśmy się, ściskając sobie serdecznie ręce i całując zimne policzki. Każde z nas dążyło w swoją stronę. Byłem jak najprędzej do domu, do swoich. Ja mieszkalem najdalej. Droga prowadziła pod górę, nogi odmawiały posłuszeństwa, lecz ciekawość i tęsknota zwyciężyły. Nie szłam już, lecz biegłam prawie. Byłem przedziwny. Jeszcze jedna ulica i nogi zdrząły podę mną. Z daleka już ujrzałem nagie szkielety wypalonych murów. Stałem oniemiała

wpatrzoną w te zgłiszczą, które niczym już nie mogły przypomnieć mi jasnego miłego pokoju na parterze, gdzie spędziłem najpiękniejsze lata dzieciństwa i pierwsze lata młodości. Bezwiednie osunęłam się na przewrócony płatek, okalający piękny niegdyś, pełen kwiecica i zieleni ogródek, pod oknami mojego domu. Obojętnym już wzrokiem błądziłam po nagich murach i nagle wydałam okrzyk radości. Na jednej ocalałej ścianie wisiał jakiś obrazek. Przeskakując rozrzucone cegły, podeszłam bliżej. Z wielką radością stwierdziłam, iż jest to fotografia zmarłego w czasie okupacji, ukochanego ojczulka. Patrzył na mnie jakoś pogodnie i uśmiechał się. Jak długo tak stałam wpatrzoną w podobiznę ojca nie wiem sama. Z zadumy zbudziła mnie czyjś znajomy głos: „A, panna Urszula” — mówił ów głos. Pani tu? Jakżeż, pie-szo?

— A pieszo — odpowiedziałam obojętnie. Był to sąsiad. Przyszedł widocznie obejrzeć zgłiszczą pozostałe z jego domu. Lecz twarz jego była wesoła. Nie dostrzegłam na niej nawet cienia smutku czy zniechęcenia. I teraz dopiero przypomniała mi się matka i siostra, które tu mieszkaly. A żyją, żyją — odpowiedział zapytany o nie sąsiad. Ukryły się, przeżywały. Odetchnęłam lżej, lecz żal po spalonym domu pozostał. Lecz sąsiad, wyczytawszy widocznie z wyrazu mej twarzy co dzieje się w mej duszy, uśmiechnął się i powiedział: „I pani się tym przejmujecie? Nie wstyd to? A nasza wolność, nasze zwycięstwo! Odbudujemy. Mówię pani, jak mi Bóg miły, odbudujemy domy jeszcze piękniejsze i wygodniejsze”.

Poczułam rumieńce występujące mi na policzki. Rzeczywiście, jak mogłam o tym zapomnieć. I nagle poczułam w sobie tyle siły, tyle energii, że zdawało mi się, iż sama zdołałabym te mury odbudować. Z dawnego żalu nie pozostało prawie już nic. A w mózgu wibrowała tylko jedna uparta myśl: Do pracy, do odbudowy, my młodzi marsz. „Gwiazda”.

Bluzki, bluzeczki...

Modele: Księgarnia N. Gieryn — Bydgoszcz, ul. Gen. Stalina 2a.

Kalendarzyk

Sroda, 26 kwietnia 1950 r.
Katolicki: NMP Dobrej Rady, Marcelina.
Słowiański: Boguśala.

BYDGOSZCZ

Oddział KWP: Generalissimusa Stalina 2 (Pod Arkadami) - tel. 24-29.

129 środa literacka

Majakowski

Przed kilku dniami minęły 20 lat od śmierci największego poety radzieckiego - Włodzimierza Majakowskiego. Majakowski dokonał ogromnej rewolucji w dziedzinie poezji, pchnął ją na nowe, socjalistyczne tory...

Oprócz prelekcji usłyszymy szereg wierszy Majakowskiego w wykonaniu prof. Wandy Macherskiej po rosyjsku i artystów dramat, Henryka Adameczaka i Mariana Szulca po polsku.

Komitet Obrońców Pokoju ukonstytuuje obwód nr 12

Komitet Obwodowy nr 12 dzielnic Szwedow obierający ul. Konopnickiej, Jesionową, Elżby Orszkowskiej, Traugutta, Sierocą, Lenartowicz, Nową i Bielicką...

Henia i Zygmusia prosimy do redakcji

Zwycięzców w konkursie recytatorskim dla dzieci i młodzieży, uznanym przez komisję kulturalną przez Spółdz. Wydawniczej "Zryw", Henryka Majcherka i Zygmunta Kowalskiego...

Pierwsi w sporcie pierwsi w pracy

W dniu 1 Maja br. sportowcy zmbilują wszystkie siły do dalszej realizacji zadań postawionych przez Biuro Polityczne KC PZPR...

Udział sportowców w obchodzie 1-Maja powinien przewyższyć liczebnością, sprawnością, organizacją...

W roku bież. sportowcy manifestują w pierwszej grupie pochodzą 1-Majowego, tworząc potężną kolumnę. Udział w niej biorą członkowie Szkolnych Kół Sportowych...

Tydzień Oświaty, Książki i Prasy pod znakiem różnorodnych imprez

Wojewódzki Komitet T.O.K. i 'P. przy pracy

Jak pokrótce donosiliśmy wczoraj, w Bydgoszczy powołany został do życia Wojewódzki Komitet Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy. W skład Komitetu weszli: wiceprzewodniczący WRN J. Rumianek...

Na posiedzeniu konstytucyjnym Komitetu referat zasadniczy wygłosił przedstawiciel KW PZPR Maryński. Przedstawiciele bydgoskich organizacji i instytucji złożyli sprawozdanie...

bywatelowi. Jedną z najciekawszych imprez będzie publiczna rozprawa sądowa przeciwko podżegaczom wojennym...

Mieszkańcy dzielnicy Bielawy manifestują na rzecz pokoju

Ponad 3000 osób zebrało się w ub. wtorek na wiecu w gmachu Gimnazjum przy ul. Kopernika, by zamianować swoją niezłomną wolę utrzymania pokoju...

światowymi. Z okazji Tygodnia wręczonych zostanie 12 bibliotek dla wsi, a spółdzielnie produkcyjne otrzymają 4 radioaparaty i 2 patefony...

Już dziś zaznaczyć możemy, że na terenie Pomorza prace organizacyjne Tygodnia prowadzone są należycie i rokują duże efekty.

Zobowiązania 1-Majowe młodzieżowych kół TPZ

Młodzieżowe koła Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza podjęły szereg poważnych zobowiązań w związku ze zbliżającym się Świętem Klasy Robotniczej...

ZBUDUJEMY SAMOŁOT
Publiczna Szkoła Powszechna nr 7 w Bydgoszczy postanawia zapoczątkować kucie łańcucha celem ufundowania samolotu...

STOŁ PING-PONGOWY DLA WOJSKA

W związku z Czynem 1-Majowym Tepeżetowy Szkoły Podstawowej nr 1 w Bydgoszczy postanawiają ufundować dla jednostki wojskowej stoł ping-pongowy...

ORGANIZACJI BYDGOSKICH

Inwalidzi i wdowy! Zarząd Koła Zw. Inwalidów Wojennych RP w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że w dniu 26 bm. o godz. 18 odbędzie się uroczysta akademii 1-Majowa...

STAŁA OPIEKA NAD GROBAMI BOHATERÓW

Koło TPZ przy Szkole Podstawowej nr 24 w Bydgoszczy postanawia uczcić dzień 1-Maja przez zapoznanie swych członków z życiem, działalnością i walką wielkich bohaterów...

Jako zobowiązanie długofalowe Koło postanawia zaopiekować się na stałe grobami poległych bohaterów.

Wystawa słów i cyfr Pokojowa praca na Pomorzu

Już w czwartek zostanie otwarta w gmachu dawn. Resursy Kupieckiej w Bydgoszczy wystawa pt. "Pomorze w pracy i walce o pokój"...

W chwili obecnej, gdy odwiedzamy siedzibę wystawy, wre tam gorączkowa praca nad ustawianiem ekspozycji i plastycznym opracowaniem wnętrza...

Wystawa składa się z olbrzymich planów w sposób opisowy słowami i cyframi, obrazującymi osiągnięcia Pomorza od roku 1945 do chwili obecnej...

Z tego co widzimy, wynika, że w urządzenie tejże wystawy wkłada się wiele wysiłku, zdążając ku

Referat o układzie sił pokojowych i o akcji pokojowej na świecie wygłosił dr Wnuk. W dyskusji zabierali głos ob. ob.: Malszakowa, Górecka, Górski, dr Jędruszek i Kościelak.

Wszyscy mówcy nawiązując do skutków ubiegłych wojen podkreślili konieczność wyłączenia wszystkich możliwych sił w walce o stały pokój.

W skład prezydium K. O. P. dzielnicy Bielawy weszli ob. ob.: E. Furmaniakowa, F. Kubera, L. Zieleni, Morawski, Repałowa, Br. Linda, D. Samochwalenko, H. Pawłowski i F. Kukliński...

Na zakończenie ob. Dereziński odczytał rezolucję, którą przyjęto gromkim oklaskami. W rezolucji zebrani solidaryzując się z ogólnowojennym ruchem walki o pokój...

temu, ażeby poziom artystyczny był jak najwyższy. Sądzić należy, iż zainteresowanie tą wystawą ze strony publiczności będzie olbrzymie...

Ku czci poety - rewolucjonisty

W Bydgoszczy odbyło się okolicznościowe zebranie Koła Tow. Przyjaciół Polsko-Radzieckiej przy PKO celem uczczenia 20-letniej rocznicy śmierci talentu utalentowanego poety epoki radzieckiej Włodzimierza Majakowskiego.

Po zagajeniu przez przew. ob. dyr. Wroczyńskiego wygłosiła ob. Kleszko-Klika referat o życiu i twórczości Majakowskiego.

Puchar Polski Terminarz pierwszego rzutu

W pierwszym rzucie o Puchar Polski (30. 4. br.) odbędą się następujące rozgrywki. W nawiasie podajemy godzinę rozgrywek i ew. boisko. Na pierwszym miejscu gospodarze.

- BYDGOSZCZ-MIASTO
Cegielnia - Pionier (stadion - 13); Samacianka - Iskra (stadion - 15); Benzen Lenartowiczanka (stadion - 17); SPD - Kolejarz 14 (stadion 11); Spójnia VIII - I Państw. Gmn. Ogóln. II (stadion - 9); IV Państw. Gmn. Ogóln. I - I Państw. Gmn. Ogóln. I (boisko Szk. Of. - 9); V Państw. Gmn. Ogólnokst. I - IV Państw. Gmn. Ogólnokst. II (boisko Szk. Of. - 11); Państw. Lic. Adm. Handl. - Elektryk (boisko Szk. Of. - 13); Kolo Sport Spójnia 197 - Kolejarz XIII (boisko Szk. Of. 15); WKS Motor - Gwardia XIII (boisko Szk. Of. - 17); Gluchoniemi - Kolo Sport. Stal (Północna - 9); Jedn. Wojsk 734 - Włókniarz (Północna 11); Kolo Sport. 138 - Spójnia II - Gwardia XII (Północna - 13); Ogniwko - Kolo Sport 138 Spójnia I (Północna - 15); Oddz. ZS Stal IV - Spójnia VII (Północna - 17); Kolo Sport. Kolejarz Warszt. Uczn. I - Oddz. ZS Stal III (boisko Switaly gl. - 9); Kolo Sp. Kol. Warsz. II - Kolejarz XII (boisko Switaly gl. - 11); Stal I - Spójnia VI (boisko Switaly gl. - 15); Gwardia XI - Stal II (boisko Switaly gl. - 13); Kolejarz XI - Gwardia X (boisko Switaly gl. - 17); Spójnia V - Kolejarz X (boisko Switaly tr. I - 9); Gwardia X - Spójnia X (boisko Switaly tr. I - 11); Kolejarz IX - Gwardia VII (boisko Switaly tr. I - 13); Spójnia III - Gwardia VIII (boisko Switaly tr. I - 15); Kolejarz VIII - Gwardia VI (boisko Switaly tr. I - 17). Bez gry do dalszej rundy wchodzi: Kolejarz VII, Gwardia V, Gwardia IV, Kolejarz VI, Kolejarz V, Gwardia III, Kolejarz IV, Kolejarz III, Kolejarz II, Kolejarz I, Gwardia I, Gwardia II, Spójnia I, Spójnia II, Unia I, Unia II.

Co? gdzie? kiedy?

Teatr Ziemi Pomorskiej. Sroda i czwartek - Igraszki z diablem (godzina 19.30).
KINA - Pomorzanie: Piesń Abaj. Polonia: Hrabia Monte Christo (cz. I). Wolność Trzech panów Ludwików. Orzeł: Powrót Lassie. Gryf: Kwiat miłości. Bałtyk: Kurhan Maczowski.
Seanse: Pomorzanie, Wolność i Gryf: 16, 18.15 i 20.30. Polonia, Orzeł i Bałtyk: 15.30, 17.45 i 20.
Pomorski Dom Sztuki - Sroda: 1. otwarcie wystawy prac Związku Artystów-Plastyków Okr. Warszawskiego; 2. „Majakowski - poeta rewolucji” - prelekcja A. Kowalkowskiego (godz. 19).
Dziury Aptek. „Piastowska”, ul. Sniadeckich 51 (tel. 22-42); „Przy Placu Teatralnym”, Armii Czerwonej 10 (tel. 19-62).
PROGRAM LOKALNY
Czwartek, 27 kwietnia
5.10 Progr. II. 8.05 Progr. lokalny dnia. 8.07 Komunikaty. 8.10 Muzyka. 8.15 Progr. II. 14.15 Audycja dla wsi: reportaż z wylęgarni kuroczek, pogadanka „O zielonkach na paszy”, muzyka ludowa. - 14.40 Pom. dziennik radiowy. 14.55 Koncert solistów: A. Kawecka, sopron. Zdz. Jahank, skrzypce. 15.30 Progr. II. 16.20 Rozmowa z korespondentami terenowymi prasy i radia. 16.30 Piosenki w wyk. kwartetu Z. Jaruga. 16.50 - 3 fragment powieści Polewoja „Wrócił”. 17.00 Progr. II. 22.20 Felleton „U źródeł antycznej filozofii” A. Dzieniszuka. 23.35 Koncert „Zagadka”. 23.00 - Progr. II. 24.00 Zakończenie aud. hymn.

AKADEMIA

Pierwszomajowa „Domu Książki”

Wczoraj wieczorem w Kasynie Kolejarskim odbyła się uroczysta akademii pierwszomajowa „Domu Książki”. Uczestniczyli w niej licznie zgromadzeni pracownicy oraz zaproszeni goście.

Akademie zgał p. Chwastek w serdecznych słowach witając zebranych, po czym referat o liczebności wygłosił dyr. Podgóreczny.

Na zakończenie części oficjalnej odśpiewano Międzynarodówkę.

W drugiej części akademii wyśpiał zespół świetlicowy koła młodzieży ZMP przy „Domu Książki”. Młodzież recytowała wiersze, wykonała kilka pieśni chóralnych oraz odtańczyła polkę i krakowiaka.

Przegląd dorobku plastyków warszawskich

Od dnia 26 bm. otwarta będzie w salonach wystawowych Centralnego Biura Wystaw Artystycznych w Pomorskim Domu Sztuki wystawa prac Związku Polskich Artystów Plastyków okręgu warszawskiego.

Na przegląd dorobku plastyków warszawskich złoży się ponad sześćdziesiąt dzieł - malarstwa, rzeźby i grafiki.

W wystawie bierze udział 35 artystów reprezentujących współczesną plastykę Warszawy.

Szopyta soli na OGONEK

Pod nr 5

Łudzkie zamłowanie do starzyny nie zna granic. Wspomnienia - to zapewne to, co skłania ludzi do konserwacji rzeczy, których aktualność dawno już przeminęła. Znamę pełną damę, która przez lat siedem nie myła ręki, w którą pocalował ją perłen przystojny młodzien. Zakrawa to na dziwactwo. Ale czyż nie jest również dziwactwem pozostawianie szczytków gablotki sprzed dawnych lat?

Na kamienicy pod nr 5 przy ul. Dmroczej obok sklepu komisarowego tkwi na murze od lat szczytki jakiejś szerniałej od starości gablotki. Nikt jednak nie myśli o usunięciu tego oszpeca. Przechodnie przy zrywali się do starej gablotki, a właściciel najrodoziej tkwi jeszcze w przeszłości i wspomina „chwile staroży”. Wyznamy do jej zdjęć

„NK”

Moty Felieton

Weronika Pypeć

Weronika Pypeć jest sylwetką ogromnie znaną i popularną. Możecie ją spotkać na każdym kroku. Od innych niewiast różni się przede wszystkim tym, że nigdy nie ma czasu. Idziesz np., droga Czytelniczko, do kina, a tu na Twojej drodze wyrasta szanowna Weronika Pypeć.

— O, Melcia! — woła z radością. — Tak dawno ciebie nie widziałam! Wybierałam się do ciebie, bo nie masz pojęcia, co mi się zdarzyło! Okropna rzecz! Zaraz ci opowiem!

— Wybacz, Weroniko... — usiłuję się wyrównać. — Idę do kina!

— To nic, to nic! Ja też nie mam czasu! Słuchaj tylko: pedzę wczoraj ulicą i spotykam Stefcia Gwozdka, syna tego starego Gwozdka, co ożenił się po raz drugi z tą Fruzią Majeranek. Znasz Fruzię? Ah, nie znasz! To też interesujący wypadek! Ta Fruzia miała narzeczonego, ale narzeczonemu uciekł i Fruzia została na lodzie! Wtedy poznała starego Gwozdka! Stary Gwozdek to bardzo porządny człowiek, tylko łysy! A wiesz czemu on jest łysy? O, nie masz pojęcia! To niesłychanie ciekawa historia! Wytysiał ze zgrozy! Jego żona męczyła go ogromnie. Spieć, Panie, nad jej duszą, o umarłych nie wypada żle mówić, ale to była straszna Ksantypa! Tleniła się i udawała podlotka. Raz poszła do kina ze strażakiem i Gwozdek o mało nie umarł z zadręczenia! Ale, ale... o czym to miałam mówić? Aha! pedzę wczoraj ulicą i spotykam Stefcia Gwozdka, syna tego starego Gwozdka! Ożenił on się niedawno z Kłocią Mucholapką! Stary? Nie, jaki tam stary! Młody Gwozdek, Stefcio! Ta Kłocia to też podejrzana osoba! Przedwczoraj w „Cristalu” spotkałam drugą żonę jej pierwszego męża, Gienię Brzdyk! Cóż mi ona opowiadała, aż włosy na głowie stały! Przysięgam ci, że naprawdę dyskrecję, ale chyba ty mnie nie zdradzisz! Zresztą, dzisiaj to nikomu nie można wierzyć! Należałoby się przysięgnąć! Słyszysz, co miałam za wypadek z Jadzią Ogonek? Nie słyszałaś? Coś podobnego! No, to słuchaj! Ta Jadzia handlowała przed wojną śledziami, a potem wyszła za męża. Właściciel tego jej męża nikt nie widział i podobno to wcale nie był jej mąż, tylko tej Walerki z pierwszego piętra, która zarządza wyniesza na balkonie tę dziurawą kotłową w niebieskie kmiatki! Ta Walerka to taka

gęś, a Jadzia znów kuta na cztery nogi! Ho, ho, ho! Spytaj się tylko Stefcia Gwozdka, syna tego starego Gwozdka! On ci najlepiej powie! Raz przyszedł do niej z wizytą! Patrzy, spod kanapy sterczy kalosz! Ciągnie za ten kalosz i wyciąga Frania Kropelkę! „Co pan tu robi?” — pyta. A Franio: „Stawiam pasjansa!” Słyszysz? Pod kanapą stawa pasjansa! Wtedy Stefcio Gwozdek obraził się i wyszedł, a Jadzia pobiegła do Kłoci i powiedziała, że chciał on ukrąść kalosz Franiowi. Wynikła z tego cała awantura, bo Kłocia zna doskonale żonę Frania, a ta wcale nie chciała uwierzyć, że Franio pod kanapą stawia pasjansa! Coś podobnego, wyobraź sobie! Żeby mi to się zdarzyło, to bym chyba pękła! Ale wczoraj też miałam straszną przygodę. Posłuchaj tylko — pedzę ulicą i spotykam Stefcia Gwozdka, syna tego starego Gwozdka...

W tym miejscu namiętnie kobieta obdarzona anielską cierpliwością, traci smąk i mówi:

— Idź do ciężkiego diabła, Weroniko, bo wyjde z siebie i uszkodzi cię cielesnie! Co mnie obchodzi twój Gwozdek?

Wówczas Weronika Pypeć robi obrażoną minę i oświadcza:

— Ah, toś ty taka? Proszę bardzo, bardzo proszę! Wcale mi nie zależy na znajomości z taką osobą! Przyjdzie jeszcze koza do woza!

Wzdycha głęboko i odpycha. Po kwadransie łapie inną znajomą i opowiada jej o Stefciu Gwozdku, Jadzi Ogonek i kaloszu Frania Kropelki. W ten sposób, przez jeden dzień potrafi Weronika Pypeć ukrążyć swoim przyjaciółkom 8 godzin. Przez rok ukradnie 2.920. Liczmy przeciętnie — jedna godzina — sto złotych. Weronika Pypeć ukradnie więc w roku 292.000 zł. Poważna suma. Nie wiem, w jakiej cenie są obecnie kłódki, ale zakładając, że jedna kłódka kosztuje 200 zł, za sumę tę możnaby zakupić 1.460 kłódek! Kłódki te należałoby zawiesić na buczach wszystkich niewiast w rodzaju Weroniki Pypeć!

Wyobraźcie sobie, Czytelniczko — jak to byłoby wówczas w Polsce cicho, pięknie i przyjemnie... Przez takie skromne kłódki...

JUR.

W Raju w Czechosłowacji w dawnym pałacu węgla magnata Larischa — została utworzona szkoła górnicza, w której uczy się 150 uczniów. Przechodzą oni przeszkolenie w pobliskich kopalniach, mieszkać w tym pałacu. Tygodniowy program zajęć obejmuje trzy dni nauki teoretycznej w specjalnej zawodowej szkole górniczej i trzy dni szkolenia praktycznego w pobliskich kopalniach. Jak widać uczniowie górniczy w Czechosłowacji, chłopcy ci dostają mieszkanie, utrzymanie i naukę bezpłatnie na koszt państwa, a ponadto otrzymują tytułem zarobku 1400 koron w pierwszym roku, przy czym zarobki te w drugim i trzecim roku terminowania wzrastają. Podobne szkoły znajdują się we wszystkich zagłębiach węglowych w Czechosłowacji. Na zdjęciu: Chór uczniowski górniczy z Raju cieszy się wielkim powodzeniem na występach w pobliskich miasteczkach. (Foto — Czechopress)

Piękno nie tylko od święta

(Ciąg dalszy ze str. 3)

Centrale rugują również z handlu zabawkarskiego tandetę, zastępując ją artystycznie wykonanymi (przy współpracy wybitnych artystów - plastyków) i tanimi zabawkami dla dzieci, które nierzadko w niedalekiej już przyszłości będą cieszyły się daleko większym powodzeniem od białych i błonnych w cenie zabawek produkowanych w celach wyłącznie komercyjnych.

Tak oto coraz częściej spotykamy się z ingerencją czynników nadzecznych i państwowych w twórczość zarówno ludową, jak w codzienną akcję upiększania życia w celu podniesienia go na wyższy poziom kulturalny i rozbudzenia w jak najszerzym masach zamiłowania do prawdziwego piękna. Piękna nie tylko od święta (Z. G.)

Sport

REPREZENTACJA OSR NA WYŚCIG POKOJU

Warszawa. Na podstawie meldunków z Polany i obserwacji, poczynionych na pierwszym obozie przygotowawczym kolarzy czechosłowackich w Sedmiborkach, kierownictwo COS (Ceskoslovenska Obel Sokolska) ustaliło następujący skład reprezentacji OSR na wyścig „Trybuny Ludu” i „Rudeho Prava”: Vesely, Bohdan, Kolubec, Pericz, Rózička i Skorzepla.

Zarząd Polskiego Związku Kolarskiego, po rozpatrzeniu przedstawionego mu projektu reprezentacji Polski na wyścig „Trybuny Ludu” i „Rudeho Prava”, postanowił na miejsce zawodnika Michała Wyszczepała wyznaczyć Gabrycha. Ostateczny skład reprezentacji Polski jest następujący: Wrzesiński, Sałyga, Sieniński, Wandor, Królkowski i Gabrych. Kapitanem drużyny jest Wrzesiński.

Do biura Komitetu Organizacyjnego wyścigu „Trybuny Ludu” i „Rudeho Prava” wpłynęła imienna lista zawodników bułgarskich, którzy startować będą w wyścigu. Do Warszawy przybędą: Dimov, Ivanov, Krestev, Gleszer i Georgijew. Drużynie towarzyszą: kierownik, trener i masażysta oraz sprawozdawca dziennika „Rabotniczesko Dielo” — Ivan Delczew.

PRAGA — BUDAPEST — POZNAŃ W TENISIE STOŁOWYM NA MTP

POZNAŃ (G). W ramach imprez organizowanych z okazji MTP, Poznański Okr. Zw. Tenisa Stołowego z polecenia PZTS, organizuje wielki turniej mistrzów z udziałem Pragi, Budapesztu i Poznania. Impreza ta odbędzie się w sobotę, 29 bm. Następnego dnia w niedzielę rozegrany zostanie turniej indywidualny z udziałem czołowych zawodników czeskich i węgierskich oraz polskich.

NARADA LEKARZY SPORT.

GDANSK. Z okazji indywidualnych mistrzostw bokserskich Polski, odbyła się w „Grand-Hotelu” w Sopocie konferencja, poświęcona zagadnieniom zdrowotności w sporcie pięściarskim. Konferencja miała charakter narady wytwórczej. Wzięli w niej udział referenci zdrowia wszystkich Okręgowych Związków Bokserskich w Polsce, ekipa lekarska Centrum Medycyny Sportowej w Warszawie oraz zawodnicy, trenerzy, sędziowie, działacze bokserzy i prasa. Ogółem ponad 250 osób uczestniczyło w konferencji — pierwszej tego rodzaju w historii naszego sportu.

Dyskusję podsumował dyrektor Centrum Medycyny Sportowej — prof. dr Zajączkowski, dziękując organizatorom za podjęcie inicjatywy, która zaniechana odcięła opiekę lekarską, wprowadziła przy pomocy lekarzy, zawodników i trenerów nowe, właściwe drogi.

Do naszych Inserentów!

Zawiadamiamy, że z dniem 1 kwietnia 1950 r. również wszystkie Urzędy i Agencje Pocztowe przyjmują **OGŁOSZENIA DROBNE** do naszego pisma.

ADMINISTRACJA
ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO

POMÓŻ ZNISZCZONEJ WARSZAWIE!

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI — OZWARTEK, 27 KWIEŃNIA 1950.

5.10 Początek audycji. 5.38 Sygnał czasu. 5.55 Streszczenie wiadomości porannych. 6.20 Koncert dla świata pracy. 6.00 Streszczenie wiadomości porannych. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Muzyka. 6.45 Dziennik poranny. 7.05 Program dnia. 7.10 Gimnastyka. 7.20 Muzyka. 8.00 Streszczenie wiadomości porannych. 8.15 Muzyka. 8.35 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży Mariackiej. 12.04 Dziennik południowy. 12.25 Przerwa. 13.25 Program dnia. 13.30 Koncert rozrywkowy. 14.00 Kronika rumuńska. 14.55 Koncert solistów: Antonina Kawecka, sopr., Zdzisław Jahńko, skrzypce. 15.30 Audycja dla świetlic dziecięcych. 15.50 Muzyka. 15.55 Skrzynka banku PKO „Eksport”. 16.00 Dziennik popołudniowy. 17.00 Audycja z cyklu „Się chamy muzyki”. 17.35 Porozmawiamy — audycja B. S. 17.40 Spiewamy pieśni młodzieżowe. 18.05 Odpowiedzi fali 49. 18.15 Gra zespół mandomlinistów Edwarda Ciukszy. — 18.40 Wszelchnia radiowa. 19.00 Orleża rewolucji — słuchowisko wg sztuki Popowa „Rodzina”. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.40 Koncert popularny: orkiestra P. R. pod dyr. A. Rezlera, Jerzy Adameczewski, baryton — Bdg. program II. 21.30 Preлюдia i fugi J. S. Bacha w wyk. Ryszarda Baksta, fortepian. 21.45 Rezerwa. 22.00 Opowiadanie Jana

Drdy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Program na dzień następnny. 23.15 Muzyka kameralna. 24.00 Zakończenie audycji, hymn.

OGŁOSZENIE

Bank Rzemiosła i Handlu, Oddział w Gdańsku i Bank Ludowy Spółdzielnia z ogr. odp. w Gdańsku podają do wiadomości, że w wykonaniu zarządzenia Ministra Finansów z dnia 24. 3. 50 r. [pismo z dnia 1. 4. 50 r. Nr D. B. 2944/3/50 wydanego dla wykonania dekretu z dnia 25. 10. 1948 r. o reformie bankowej Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 412].

Bank Rzemiosła i Handlu Oddział w Gdańsku przejmuję z dniem 30. 4. 50 r. agendy oraz aktywa i pasywa Banku Ludowego Spółdz. z ogr. odp. w Gdańsku, objęte rachunkiem polskim w rozumieniu rozporządzenia Kierownika Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów z dnia 5. 10. 44 r. o czynnościach bankowych na obszarach wyzwolonych spod okupacji (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 38) zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 6. 1. 45 r. (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 4).

Zgodnie z powyższym z dniem 1. 5. 50 r. Bank Rzemiosła i Handlu Oddział w Gdańsku przejmuję obsługę klientów Banku Ludowego Spółdz. z ogr. odp. w Gdańsku w wyżej podanym zakresie.

Gdańsk-Wrzeszcz, dnia 25 kwietnia 1950 r.

BANK RZEMIOSŁA I HANDLU
ODDZIAŁ W GDAŃSKU

BANK LUDOWY
Spółdz. z odpowiedz. ogranicz.
W GDAŃSKU

D R U K I

wykonuje
DRUKARNIA POLSKA
Spółdzielnia Wydawnicza „ZRYW”
BYDGOSZCZ, Czerw. Armii 18

WSZELKIEGO RODZAJU

NAUKA

Trzymiesięczne nowoczesne korespondencyjne kursy księgowości, angielskiego. Łódź, skrzynka 163. (4305)

Kurs księgowości
od 4. V. 1950. Zakład Wiedzy Handlowej, Inowrocław, Staliona 25. (4330)

WOLNE POSADY

Potrzebna zaraz ekspedientka do piekarni cukierni. Burzyński, Dworcowa 24 (0321)

Pomoc domowa potrzebna od zaraz. — Bydgoszcz, 20 Sycznia 43/4. (0319)

LOKALI POSZUKUJĄ

Składu z przyległym mieszkaniem poszukują w centrum Bydgoszczy na rzemiosło. Oferty pod „Rzemiosło” do IKP Bydgoszcz. (0320)

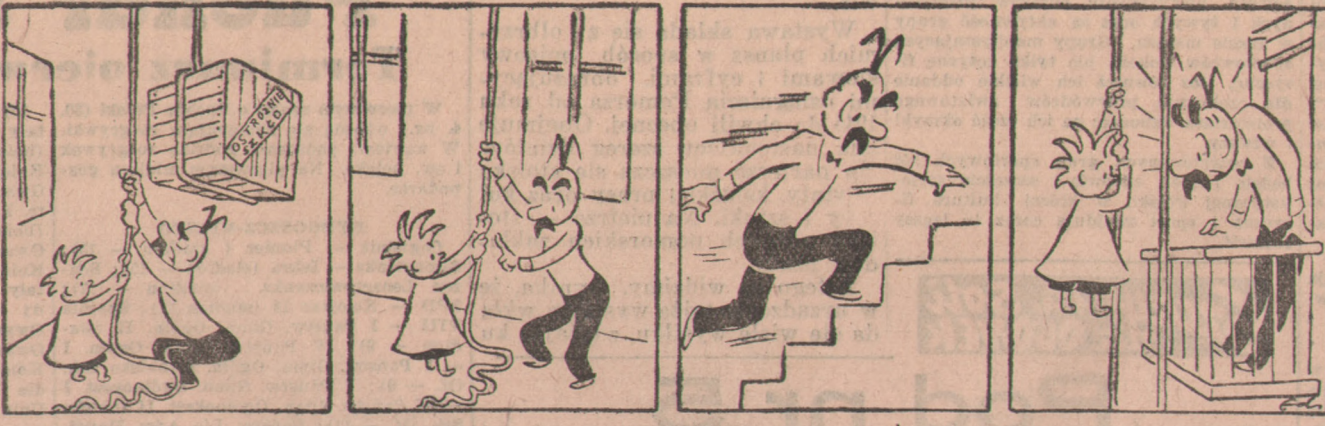
RÓŻNE

Przystąpię do spółki w warsztacie wytwórczym na transakcje związane. Oferty pod „MK” do IKP Bydgoszcz. (0318)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniamy zagubioną leg. służbową PZPO — Bydgoszcz. Kułowska Gertruda, Lewandowska Maria. (0317)

FURDYGA I SYN

Ciężką pracę ma Furdyga, Wiek wziął do pomocy syna. Wielką skrzynię w górę dźwiga, Aż się pręży gruba lina.

— Teraz słuchaj mnie, maleńki! Ja po schodach mknę na górę, Lecz nie puszczaj liny z ręki, I pamiętaj, stój tu murem!

I na balkon pobiegł zaraz Ale tu mu zrzębia mina, Bo na linie nagle znalazł Zamiasł skrzyni.. swego syna!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA W BYDGOSZCZY ul. Czerwonej Armii 20. — Telefon nr 33-41 i 33-42. DZIAŁ OGŁOSZEŃ I PRENUMERATY W BYDGOSZCZY ul. Generalissimo Stalina 2 (Pod Arkadami), Tel. 24-29. Za niedoręczenie pisma, spowodowane siłą wyższą, nie odpowiadamy. — Reklamskich niezamówionych Redakcja nie zwraca. — Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

PRENUMERATE ZLECONA PRZYJMUJĄ DO 20 KĄDEGÓ MIESIĄCA WSZYSTKIE URZĘDY I AGENCJE POCZTOWE ORAZ LISTONOSZE PRENUMERATE POD OPASKĄ WPEŁAC NA KONTO PKO nr 1861. REDAGUJE KOMITET REDAKCYJNY. WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. CZERWONEJ ARMII 20 — TEL. 33-41 I 33-42.

OGŁOSZENIA drobne po 50 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. — Tłusty druk 100% drożej. Ogłoszenia milimetr. — w tekście od 100—380 zł, za tekstem od 40—150 zł, nekrologi od 35—200 zł za 1 mm. W niedzielę i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie odpowiadamy.